

1. KAPITTEL

Saarnaajan sanat, Davidin pojan, Jerusalemin kuninkaan:

- 2 Se on suuri turhuus, sanoi Saarnaaja, se on suuri turhuus, ja kaikki mitä on, se on turhuus.
- 3 Mitä on ihmisellä enempi, kaikesta vaivastansa, kuin hänellä on auringon alla?
- 4 Yksi suku menee pois, ja toinen tulee jälleen; vaan maa pysyy ijankaikkisesti.
- 5 Aurinko ylenee ja laskee, ja juoksee siallensa, että hän sieltä ylenis jälleen.
- 6 Tuuli menee etelään, ja kääntyy jälleen pohjaan, menee aina ympäri, ja palajaa ympäri pyöröä jälkeen.
- 7 Kaikki virrat juoksevat mereen, ja ei meri tule kuitenkaan täydemmäksi. Sille sialle, josta he juoksivat, siihen he juoksivat jälleen.
- 8 Kaikki ovat työlääät, niin ettei kenkään sitä taida sanoa ulos: ei silmä suutu näkemästä, eikä korva suutu koskaan kuulemasta.
- 9 Mikä on se, joka on tapahtunut? Se joka myös tästedes tapahtuu. Mikä on se, joka tehty on? Se joka myös edespäin tehdään. Ja ei ole mitään uutta auringon alla.
- 10 Onko jotain, josta sanoa taidetaan: katso, se on uusi? Se on jo ennen tapahtunut entisillä ajoilla, jotka meidän edellämme olivat.
- 11 Ei taida kenkään muistaa, kuinka ennen on tapahtunut: eikä taida kukaan ajatella, mitä vasta tapahtuu jälkeen tulevaisille.
- 12 Minä Saarnaaja olin Israelin kuningas Jerusalemissa.
- 13 Ja minun sydämeni pyysi etsiä ja viisaasti tutkia kaikkia, mitä taivaan alla tapahtuu. Senkaltaisen viheliäisen vaivan on Jumala antanut ihmisten lapsille, että he siinä itsiänsä vaivaisivat.
- 14 Minä katsoin kaikkia töitä, joita auringon alla tehdään, ja katso, se oli kaikki turhuus ja hengen vaiva.
- 15 Ei väärää taideta ojentaa eikä puuttumuksia taideta lukea.
- 16 Minä sanoin sydämessäni: katso, minä olen jaloksi tullut, ja olen viisaampi kuin kaikki muut, jotka minun edelläni olivat Jerusalemissa: ja minun sydämeni on paljon oppinut ja koetellut,
- 17 Ja olen sydämeni asettanut oppimaan viisautta, ymmärrystä, tyhmyyttä ja hulluutta; vaan minä ymmärsin, että sekin on hengen vaiva.
- 18 Sillä kussa paljo viisautta on, siinä on myös paljo mielikarvautta; ja joka lisää ymmärrystä, hän lisää myös vaivaa.

2. KAPITTEL

Minä sanoin sydämessäni: käykäämme hyvin elämään, ja pitämään hyviä päiviä! vaan katso, se on myös turhuus.

- 2 Minä sanoin naurulle: sinä olet hullu, ja ilolle: mitäs teet?
- 3 Minä ajattelin sydämessäni totuttaa ruumiini viinaan, kuitenkin niin, että minä sydämeni harjoitin myös viisaudessa, käsittääkseni, mitä tyhmyys on, siihenasti että minä näkisin, mikä ihmisten lapsille olis tarpeellinen tehdä, niinkauvan kuin taivaan alla elävät.
- 4 Minä tein suuria kappaleita, minä rakensin huoneita, istutin viinapuita.
- 5 Minä tein itselleni kryptimaita, ja iloisia puutarhoja, ja istutin niihin kaikkinaisia hedelmällisiä puita.
- 6 Minä tein itselleni vesilammikoita, kastaakseni viheriäisten puiden metsää.
- 7 Minulla oli palvelioita ja piikoja ja perhettä: minulla oli suuremmat tavarat karjasta ja lampaista kuin kaikilla, jotka olivat minun edelläni Jerusalemissa.
- 8 Minä kokosin myös itselleni hopiaa ja kultaa, ja tavaraa kuninkailta ja maakunnista: minä toimitin itselleni veisaajia miehiä ja vaimoja, ja ihmisten lasten ilon, kaikkinaiset kanteleet,
- 9 Ja tulin suureksi ja menestyin enempi kuin kaikki, jotka minun edelläni olivat Jerusalemissa: minun viisauteni pysyi myös minun tykönäni.

10 Ja kaikkia, mitä minun silmäni toivoivat, olen minä heille antanut, ja en estänyt sydämeltäni yhtään iloa, niin että minun sydämeni iloitsi kaikesta työstäni: ja se oli minun osani kaikista minun töistäni.

11 Mutta kuin minä katsoin kaikkia töitäni, jotka käteni tehneet olivat, ja vaivaa, jolla minä itseni vaivannut olin: ja katso, se oli kaikki turhuus ja hengen vaiva, ja auringon alla ei ole mitään muuta.

12 Kuin minä käänsin itseni katsomaan viisautta ja hulluutta ja tyhmyttä; sillä kuka on se ihminen, joka on tuleva kuninkaan jälkeen, jonka he tehneet ovat?

13 Silloin minä näin viisauden voittavan hulluuden, niinkuin valkeus voittaa pimeyden,

14 Niin että viisaalla on silmät päässä, vaan tyhmä vaeltaa pimeydessä: ja ymmärsin, että heille kaikille yhtäläisesti tapahtuu.

15 Silloin minä ajattelin sydämessäni, että hulluin käy niinkuin minunkin; miksi minä olen viisautta etsinyt? Silloin minä ajattelin sydämessäni, että se on myös turhuus.

16 Sillä ei viisas ole ijankaikkisessa muistossa, enempi kuin tyhmäkään, ja tulevaiset päivät unhottavat kaikki: ja niinkuin viisas kuolee, niin hullu myös kuolee.

17 Sentähden minä suutuin elämään; sillä kaikki olivat minun mielestäni pahat, jotka ovat auringon alla; sillä kaikki ovat turhuus ja hengen vaara.

18 Ja minä suutuin kaikkiin minun töihini, joita minä tein auringon alla, että minun sen jälkeentulevaisille ihmisille jättämän pitää.

19 Sillä kuka tietää, jos hän viisas eli tyhmä on, ja pitää kuitenkin hallitseman kaikkia minun töitäni, jotka minä auringon alla viisaasti tehnyt olen: joka myös on turhuus.

20 Jonkatähden minä käänsin sydämeni kaikista töistäni, jotka minä auringon alla tein.

21 Sillä ihmisen (joka työnsä viisaudella, ymmärryksellä ja toimella tehnyt on) täytyy työnsä toiselle jättää, joka siihen ei mitään tehnyt ole: se on myös turhuus ja suuri onnettomuus.

22 Sillä mitä ihminen saa kaikesta työstänsä ja sydämellisestä surustansa, joka hänellä on ollut auringon alla?

23 Vaan kivun, mielikarvouden ja murheen kaikkena elinaikanansa, niin ettei hänen sydämensä saa yölläkään lepoa: se on myös turhuus.

24 Eikö ihmisen ole parempi syödä ja juoda, ja tehdä sielullensa hyvää hänen töistänsä? Minä näin sen myös olevan Jumalan kädestä.

25 Sillä kenenkä pitäis syömän ja kenen pitäis sitä nautitseman paremmin kuin minun?

26 Sillä sille ihmiselle, joka hänelle on otollinen, antaa hän viisauden, ymmärryksen ja ilon; vaan syntiselle antaa hän kovan onnen koota ja hakea: ja se kuitenkin annetaan hänelle, joka on Jumalalle otollinen: Se on myös turhuus ja hengen vaiva.

3. KAPITTEL

Kaikilla on määrätty aika, ja kaikilla, mitä taivaan alla aljetaan, on heidän hetkensä;

2 Aika syntyä, ja aika kuolla; aika istuttaa, ja aika repiä ylös istutettua.

3 Aika tappaa, ja aika parantaa; aika kukistaa, ja aika rakentaa.

4 Aika itkeä, ja aika nauraa; aika valittaa, ja aika hypätä.

5 Aika heitellä kiviä ja aika koota kiviä; aika halata, ja aika lakata halaamasta.

6 Aika etsiä, ja aika kadottaa; aika tallella pitää, ja aika heittää pois.

7 Aika rikki reväistä, ja aika ommella; aika vaiti olla, ja aika puhua.

8 Aika rakastaa, ja aika vihata; sodan aika, ja rauhan aika.

9 Mitä hyvää on sille, joka työtä tekee, siitä että hän itsiänsä vaivaa?

10 Minä näin sen vaivan, jonka Jumala ihmisten lapsille antanut on, että he itsiänsä siinä vaivaisivat.

11 Vaan hän teki kaikki hyvin oikialla ajalla, ja antoi heidän sydämensä kaivata, mitä maailmassa tapahtuu; sillä ei ihminen taida löytää sitä työtä, jota Jumala tekee, ei alkua eikä loppua.

12 Sentähden ymmärsin minä, ettei mitään parempaa ole, kuin iloita, ja hyvää tehdä elinaikanansa.

13 Että myös jokainen ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä työssänsä, se on Jumalan lahja.

14 Minä ymmärsin, että kaikki, mitä Jumala tekee, se pysyy ijankaikkisesti; emme taida siihen lisätä eli siitä vähentää; ja Jumala tekee sitä, että häntä peljättäisiin.

15 Mitä ennen ollut on, se nytkin on; mitä tuleva on, se on jo ennen ollut; ja Jumala tuo jälleen sen, mikä on mennyt edes.

16 Ja minä vielä näin auringon alla tuomion sian, ja siinä oli jumalattomuus, ja oikeuden sian ja siinä oli jumalattomuus.

17 Silloin ajattelin minä mielessäni: Jumalan täytyy tuomita vanhurskaan ja jumalattoman; sillä kaikella aivoituksella ja kaikella työllä on aikansa.

18 Minä sanoin sydämässäni ihmisten lasten menosta, että Jumala heitä valitsis, ja näyttäis, etä he ovat itse heillensä niinkuin eläimet.

19 Sillä niinkuin ihmisten lapsille tapahtuu, niin myös eläimille tapahtuu: yhtäläisesti heille molemmille tapahtuu: niinkuin he kuolevat, niin myös hän kuolee, ja niin on kaikilla yhtäläinen henki. Ja ei ihmisellä ole mitään enempää kuin karjallakaan; sillä kaikki on turhuus.

20 Kaikki menevät yhtä siaan kohden; kaikki ovat mullasta tehdyt ja kaikki jälleen multaan joutuvat.

21 Kuka siis ottaa vaarin siitä, että ihmisen henki menee ylöspäin, ja että eläinten henki menee alaspäin maahan?

22 Ja minä näin, ettei mitään ole parempaa, kuin että ihminen on iloinen työssänsä, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tahtoo saattaa häntä katsomaan, mitä hänen jälkeensä tuleva on?

4. KAPITTEL

Minä käänsin minuni ja katsoin kaikkia vaivatuita auringon alla, ja katso, siinä olivat heidän kyyneleensä, jotka vääryyttä kärsivät, ja ei ollut heillä lohduttajaa; ja jotka vääryyttä tekivät, olivat voimalliset, niin ettei ne lohduttajaa löytäneet.

2 Silloin ylistin minä kuolleita, jotka jo kuolleet olivat, enemmän kuin eläviä, joissa vielä henki oli;

3 Ja sitä, joka ei vielä ollut, enempi kuin heitä molempia, ettei hän ole koetellut pahaa, mikä auringon alla tapahtuu.

4 Ja minä katsoin kaikkea työn vaivaa, ja kaikkea työn toimellisuutta, että ihminen kadehtii lähimmäistensä. Ja sekin on turhuus ja hengen vaiva.

5 Sillä tyhmä pusertelee käsiänsä, ja syö omaa lihaansa.

6 Parempi on pivon täysi levossa, kuin täysinäiset kahmalot vaivassa ja hengen ahdistuksessa.

7 Minä käänsin minuni, ja näin turhuuden auringon alla.

8 Joka on yksinäinen ilman toista, ja ei ole hänellä lasta, eli veljeä, ja ei ole kuitenkaan loppua hänen työllänsä, eikä hänen silmänsä täytetä ikänä rikkaudesta. Kenenkä hyväksi minä työtä teen, ja en tee sielulleni hyvää? Se on myös turhuus ja paha suru.

9 Parempi on kaksi kuin yksi; sillä heille on hyödytys työstänsä.

10 Sillä jos toinen heistä lankee, niin hänen kumppaninsa auttaa hänen ylös. Voi yksinäistä, jos hän lankee, niin ei ole toista saapuvilla häntä auttamaan!

11 Ja koska kaksi yhdessä makaavat, niin he lämmittävät itseänsä; mutta kuinka yksinäinen tulee lämpimäksi?

12 Yksi voitetaan, vaan kaksi seisovat vastaan; sillä kolminkertainen köysi ei katkee niin pian.

13 Köyhä ja viisas lapsi on parempi vanhaa kuningasta, joka tyhmä on ja ei taida ottaa neuvoa.

14 Vankeudesta tullaan kuninkaalliseen valtaan, ja se, joka kuninkaalliseen valtaan syntynyt on, köyhtyy.

15 Minä katsoin kaikkia, jotka elävät ja käyvät auringon alla, toisen nuorukaisen kanssa, joka tulee hänen siaansa,

16 Ja ei ollut loppua kaikella kansalla, joka hänen edellensä oli, eikä jälkeentulevaiset hänestä iloinneet. Ja sekin turhuus ja viheliäisyys.

5. KAPITTEL

Varjele jalkas, koskas menet Jumalan huoneeseen, ja tule kuulemaan. Se on parempi kuin tyhmin uhri, jotka ei tiedä, että he pahaa tekevät.

2 Älä ole ylen pikainen suustas, ja älä anna sydämes kiiruhtaa puhumaan Jumalan edessä; sillä Jumala on taivaissa, ja sinä maan päällä: ole sentähden vähäpuheinen.

3 Kussa paljon murhetta on, siinä on paljo unia, ja paljossa puheessa löydetään myös hulluus.

4 Koskas Jumalalle lupauksen teet, niin älä viivyttelä sitä; sillä ei hän tyhmiin mielisty: mitä lupaat, niin pidä.

5 Se on parempi, ettes lupaa, kuin se, ettes täytä, mitä luvannut olet.

6 Älä salli suus vietellä lihaas syntiä tekemään, ja älä sano enkelille: se oli eksymys; ettei Jumala vihastuisi sinun äänees ja hylkäisi kaikkia sinun kättes töitä.

7 Kussa paljo unia on, siinä on myös turha meno ja paljo puhetta; mutta pelkää sinä Jumalaa.

8 Jos sinä näet köyhän vääryyttä kärsimässä, ja oikeuden ja vanhurskauden tulevan pois maasta, älä ihmettele sitä; sillä yksi on ylimmäisempi, joka korkiasta vaarin ottaa, ja korkiammat ovat niiden molempain ylitse.

9 Maanviljelys on paras kaikissa: sen päällä on kuningas maakunnassa, että kedot kynnettäisiin.

10 Joka rahaa rakastaa, ei hän ikänä rahaan suutu; ja joka rikkautta rakastaa, ei hänelle pidä siitä hyödytystä oleman: se on myös turhuus.

11 Sillä kussa paljo rikkautta on, siinä on myös paljo syöpiä. Mitä hyödytystä siis isännällä siitä on, mutta että hän ainoasti sen näkee silmillänsä?

12 Joka työtä tekee, hänen on uni makia, joko hän vähän eli paljon syönyt on; vaan rikkaan ylönpalttisuus ei salli hänen maata.

13 Se on paha vaiva, jonka minä näin auringon alla, että rikkaudet tallelle pannaan hänelle vahingoksi, jonka se oma on.

14 Sillä rikkaudet hukkuvat suuressa viheliäisyydessä; ja jos hän on siittänyt pojan, niin ei sen käsiin jää mitään.

15 Niinkuin hän on tullut äitinsä kohdusta, niin hän jälleen menee alastoinna pois kuin hän tullutkin on, ja ei ota mitään myötänsä kaikesta työstänsä, joka hänen käsissänsä on, kuin hän menee pois.

16 Se on myös paha vaiva, että hän niin tästä lähtee, niinkuin hän tullutkin on. Mitä siis häntä auttaa, että hän tuuleen työtä tehnyt on?

17 Kaiken elinaikansa on hän pimeydessä syönyt, suuressa murheessa, sairaudessa ja surussa.

18 Katso, minä näin sen hyväksi ja soveliaaksi, että ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä kaikessa työssänsä, joka hänellä auringon alla on, elinaikanansa, jonka Jumala hänelle antaa, sillä se on hänen osansa.

19 Ja jolle ihmiselle Jumala antaa rikkautta, tavaraa ja voimaa, että hän siitä söis ja nautitsis osaksensa, ja olis iloinen työssänsä; se on Jumalan lahja.

20 Sillä ei hän paljon ajattele elämänsä aikaa, että Jumala on iloittanut hänen sydämensä.

6. KAPITTEL

Se on paha, jonka minä näin auringon alla, ja on yhteinen ihmisissä.

- 2 Jolle Jumala on antanut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, ja ei häneltä mitään puutu kaikista, mitä hän himoitsee, ja ei Jumala anna hänelle kuitenkaan sitä voimaa, että hän sitä nautita taitaa, mutta toinen ne nautitsee; se on turhuus ja paha vaiva.
- 3 Jos hän sata lasta siittäisi, ja hänellä olis niin pitkä ikä, että hän monta vuotta eläis, ja ei hänen sielunsa taitaisi tulla tavarasta täytetyksi, ja olis ilman hautaa, hänestä sanon minä: kesken syntynyt on parempi häntä:
- 4 Sillä hän tulee turhaan menoon, ja menee pois pimeyteen, ja hänen nimensä pimeydellä peitetään.
- 5 Joka ei ole aurinkoa nähnyt eikä tuntenut, sillä on parempi lepo kuin tällä.
- 6 Jos hän eläis kaksituhatta ajastaikaa, niin ei hän sittenkään siihen tyytyisi: eikö kaikki tule yhteen paikkaan?
- 7 Jokaisella ihmisellä on määrätty työ; mutta sydän ei taida tyytyä siihen.
- 8 Sillä mikä viisaalla on enempi etu kuin tyhmälläkään? mikä hyödytys on toimellisella köyhällä, että hän elävään edessä itsensä käyttää taitaa?
- 9 Parempi on nautita tavaroita, jotka käsillä ovat, kuin pyrkiä toisten perään; se on myös turhuus ja viheliäisyys.
- 10 Mikäs on, vaikka joku korkiasti ylistetty on? niin hän kuitenkin tiedetään ihmiseksi, ja ei hän taida voimallisemman kanssa riidellä;
- 11 Sillä monta asiaa on, jotka turhuuden enentävät: mitä siis ihmisen siitä enempi on?
- 12 Kuka tietää, mikä ihmiselle on hyödyllinen hänen elinaikansa, niinkauvan kuin hän turhassa menossansa elää, joka kulkee niinkuin varjo? eli kuka sanoo ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?

7. KAPITTEL

- Hyvä sanoma on parempi kuin kallis voide, ja kuolemapäivä on parempi kuin syntymäpäivä.
- 2 Parempi on mennä murhehuoneeseen kuin ilohuoneeseen: toisessa on kaikkein ihmisten loppu, ja elävä panee sen sydämeensä.
 - 3 Parempi on murehtia kuin nauraa; sillä murheen kautta sydän paranee.
 - 4 Viisasten sydän on murhehuoneessa; mutta tyhmäin ilohuoneessa.
 - 5 Parempi on kuulla viisaan kuritusta, kuin kuulla hulluin lauluja;
 - 6 Sillä hulluin nauru on niinkuin orjantappurain rätinä padan alla; ja se on myös turhuus.
 - 7 Väki-valta saattaa viisaan hulluksi, ja lahja turmelee sydämen.
 - 8 Asiain loppu on parempi kuin sen alku; kärsivällinen henki on parempi kuin ylpiä henki.
 - 9 Älä ole ylen pikainen vihaan; sillä viha lepää hulluin sydämissä.
 - 10 Älä sano: mikä on, että menneet päivät olivat paremmat kuin nämät? sillä et sinä sitä viisaasti kysele.
 - 11 Viisaus on hyvä perinnön kanssa, ja auttaa ihmisen iloitsemaan auringon alla;
 - 12 Sillä viisaus varjelee, ja raha myös varjelee; mutta ymmärryksellä on se etu, että viisaus antaa niille elämän, joilla se on.
 - 13 Katso Jumalan töitä; sillä kuka taitaa ojentaa sen, jonka hän vääräksi tekee?
 - 14 Ole iloinen hyvinä päivinä, ja ota myös pahakin päivä hyväksesi; sillä sen on Jumala luonut toisen kanssa, ettei ihminen tietäisi, mitä tuleva on.
 - 15 Minä olen nähnyt kaikkinaiset minun turhuuteni aikana: vanhurskas hukkuu vanhurskaudessa, ja jumalatoimien elää kauvan pahuudessa.
 - 16 Älä ole ylen vanhurskas elikkä ylen viisas, ettes itsiäs turmelisi.
 - 17 Älä ole ylen jumalatoimien elikkä hullu, ettes kuolisi ennen aikaa.
 - 18 Se on hyvä, että tähän tartut ja ettes myös toista päästä pois kädestäs; sillä joka Herraa pelkää, hän välttää nämät kaikki.
 - 19 Viisaus vahvistaa enempi viisasta, kuin kymmenen voimallista, jotka kaupungissa ovat.
 - 20 Sillä ei yhtään ihmistä ole vanhurskasta maan päällä, joka hyvää tekee ja ei syntiä tee.

- 21 Älä pane kaikkia sydämees, mitä sinulle sanotaan, ettes kuulisi palvelias sinua toruvan;
- 22 Sillä sinun sydämes tietää sinun usein muita toruneen.
- 23 Kaikkia senkaltaisia olen minä viisaasti koetellut; minä ajattelin: minä tahdon olla viisas, mutta se kulki kauvas minusta:
- 24 Se on kaukana, mikä ollut on, ja se on sangen syvä; kuka taitaa sen löytää?
- 25 Minä käänsin sydämeni koettelemaan, tutkimaan ja etsimään viisautta ja taitoa, niin myös ymmärtämään jumalattomain tyhmyyttä ja hulluin erhetyksiä,
- 26 Ja löysin, että se vaimo on haikiampi kuin kuolema, jonka sydän on verkko ja paula, ja hänen kätensä on kahleet: se joka Jumalalle on otollinen, hän välttää häntä, mutta syntinen käsitetään hänen kauttansa.
- 27 Katso, minä olen löytänyt, sanoo Saarnaaja, toisen toisensa jälkeen, että minä myös löytäisin taidon,
- 28 Jota minun sieluni vielä nyt etsii, ja en ole löytänyt. Tuhannen seassa olen minä löytänyt yhden miehen, vaan en minä ole löytänyt yhtään vaimoa kaikkein seassa.
- 29 Ainoastaan, katso, sen minä löysin, että Jumala on luonut ihmisen oikiaksi; mutta he etsivät monta taitoa.

8. KAPITTEL

Kuka on viisaan kaltainen? ja kuka on taitava asian selittäjä? Ihmisen viisaus valistaa hänen kasvonsa, ja hänen tottelemattomuutensa tulee muutetuksi.

2 Minä (sanon): pidä kuninkaan sana, semminkin Jumalan valan tähden.

3 Älä ole nopsa menemään pois hänen kasvojensa edestä, ja älä sekaannu pahaan asiaan; sillä hän tekee kaikki, mitä hänelle kelpaa.

4 Kuninkaan sanoissa on voima; ja kuka tohtii sanoa hänelle: mitäs teet?

5 Joka käskyt pitää, ei hänen pidä pahaa koetteleman, ja viisaan sydän tietää ajan ja muodon;

6 Sillä jokaisella aivoituksella on hänen aikansa ja muotonsa; sillä ihmisen onnettomuus on paljo hänen päällensä.

7 Sillä ei hän tiedä mitä tapahtuva on; ja kuka taitaa hänelle ilmoittaa, koska se tuleva on?

8 Ei ihmisellä ole voimaa henkeen, estämään sitä, ja ei ole voimaa kuoleman hetkellä, ja ei päästetä sodassa: ja jumalatoimien meno ei auta jumalattomia.

9 Kaikki nämät olen minä nähnyt ja antanut sydämeni kaikkiin töihin, jotka tapahtuvat auringon alla: ihminen hallitsee toisiansa toista itsellensä vahingoksi.

10 Ja siinä minä näin jumalattomat haudatut, jotka tulivat ja vaelsivat pyhässä siassa, ja olivat myös unohdetut kaupungissa, jossa he niin tehneet olivat: se on myös turhuus.

11 Ettei kohta pahoja töitä tuomita, tulee ihmisten lasten sydän täytetyksi pahaa tekemään.

12 Jos syntinen sata kertaa pahaa tekee, ja sittekin kauvan elää, niin tiedän minä kuitenkin, että niille käy hyvin, jotka Jumalaa pelkäävät, jotka hänen kasvojansa pelkäävät.

13 Sillä jumalattomille ei pidä hyvin käymän, ja ei heidän pidä kauvan elämän, vaan niinkuin varjo (katooman), jotka ei Jumalaa pelkää.

14 Se on turha meno, joka tapahtuu maan päällä: muutamat ovat vanhurskaat ja heille tapahtuu niinkuin he olisivat jumalattomain töitä tehneet, ja muutamat ovat jumalattomat, ja heille käy, niinkuin he olisivat vanhurskasten töitä tehneet. Minä sanoin: se on myös turhuus.

15 Sentähden ylistin minä iloa, ettei ihmisellä ole parempaa auringon alla, kuin syödä ja juoda ja olla iloinen: ja sen hän saa työstänsä kaikkena elinaikanansa, jonka Jumala hänelle auringon alla antaa.

16 Minä annoin sydämeni viisautta tietämään, ja katsomaan sitä vaivaa, joka maan päällä tapahtuu, ja ettei joku päivällä eli yöllä saa unta silmiinsä.

17 Ja minä näin kaikki Jumalan teot; sillä ei ihminen taida löytää sitä työtä, joka auringon alla tapahtuu, ja ehkä kuinka ihminen ahkerois etsiä, ei hän kuitenkaan löydä; jos hän vielä sanoo: minä olen viisas ja tiedän sen, niin ei hän kuitenkaan taida löytää.

9. KAPITTEL

Sillä minä olen kaikkia näitä sydämeeni pannut, tutkiakseni kaikkia näitä, että vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä: eikä ihminen tiedä kenenkään rakkautta eli vihaa kaikissa, mikä hänen edesssänsä on:

2 Se kaikki tapahtuu kaikille, niin vanhurskaille niinkuin jumalattomillekin, hyvälle ja puhtaille kuin saastaisillekin, niin sille, joka uhraa, niinkuin sillekin, joka ei uhraakaan, niinkuin hyvälle niin myös syntisille, niin vanhojalle, kuin sille, joka valaa pelkää.

3 Se on paha kaikkein seassa, jotka auringon alla tapahtuvat, että yhdelle käy niinkuin toisellekin, josta myös ihmisten lasten sydän täytetään pahuudella, ja hulluus on heidän sydämässään, niinkauvan kuin he elävät; sitte pitää heidän kuoleman.

4 Mitäs siis pitää jonkun valitseman? niinkauvan kuin eletään, on toivo; sillä elävä koira on parempi kuin kuollut jalopeura.

5 Sillä elävät tietävät itsensä kuoleman, mutta ei kuollut tiedä mitään, eikä he mitään enää ansaitse; sillä heidän muistonsa on unhotettu,

6 On myös heidän rakkautensa, ja heidän vihansa ja vainonsa jo kauvennut, eikä heillä ole yhtään osaa maailmassa, kaikissa mitä auringon alla tapahtuu.

7 Niin mene siis ja syö leipäs ilolla, ja juo viinas hyvällä mielellä; sillä sinun työs kelpaa Jumalalle.

8 Anna vaattees aina valkiat olla, ja älä puututa voidetta pääs päältä.

9 Elä kauniisti vaimos kanssa, jota rakastat, niinkauvan kuin sinä tätä turhaa elämää saat nautita, jonka (Jumala) sinulle auringon alla antanut on, ja niinkauvan kuin sinun turha elämä pysyy; sillä se on sinun osas elämässä ja työssä, minkä sinä teet auringon alla.

10 Kaikkia, mitä tulee sinun etees tehtäväksi, se tee voimas jälkeen; sillä haudassa, johon tulet, ei ole työtä, taitoa, ymmärrystä eli viisautta.

11 Minä käänsin itseni ja katsoin, kuinka auringon alla käymän pitäis? ettei auta juosta, ehkä joku nopsa olis, eikä auta sotimaan, vaikka joku väkevä olis: ei auta elatukseen, ehkä joku taitava olis, ei myös rikkauteen auta toimellisuus, ei myös auta otollisuuteen, että joku taitava on; mutta se on kaikki ajassa ja onnessa.

12 Ja ei ihminen tiedä aikaansa, vaan niinkuin kalat saadaan vahingollisella verkolla ja niinkuin linnut käsitetään paulalla, niin myös ihmisten lapset temmataa pois pahalla ajalla, kuin se äkisti tulee heidän päällensä.

13 Minä olen myös nähnyt tämän viisauden auringon alla, joka minulle suureksi näkyy:

14 Että oli vähä kaupunki, ja siinä vähä väkeä; ja voimallinen kuningas tuli ja piiritti sen, ja rakensi suuret vallit sen ympärille,

15 Ja siinä löydettiin köyhä viisas mies, joka taisi viisaudellaan auttaa kaupunkia; ja ei yksikään ihminen muistanut sitä köyhää miestä.

16 Silloin sanoin minä: viisus on parempi kuin väkevyys, vaikka köyhän viisus katsottiin ylön, eikä kuultu hänen sanaansa.

17 Viisasten sanat kuullaan enemmän hiljaisuudessa, kuin herrain huuto tyhmin seassa.

18 Sillä viisus on parempi kuin sota-aseet; vaan yksi syntinen turmelee paljon hyvää.

10. KAPITTEL

Kuolleet kärpäset saattavat hyvän voiteen löyhkäämään ja laimistuneeksi, ja vähä tyhmyys häpäisee suuren viisauden ja kunnian.

2 Viisaan sydän on hänen oikialla kädellensä; vaan hullun sydän on hänen vasemmallansa.

3 Ja vaikka hullu on tyhmä hänen aivoituksessansa, niin hän pitää kuitenkin kaikki muut tyhminä.

4 Jos voimallisen viha nousee sinua vastaan, niin älä hämmästy; sillä myötääntäminen asettaa paljon pahuutta.

- 5 Se on vielä paha meno, jonka minä näin auringon alla, taitamattomuuden, joka on voimallisten seassa:
- 6 Että tyhmä istuu suuressa kunniaassa, ja rikkaat alempana istuvat.
- 7 Minä näin palveliat istuvan hevosten päällä, ja ruhtinaat käyvän jalkaisin niinkuin palveliat.
- 8 Joka kuopan kaivaa, hänen pitää siihen itse lankeeman; ja joka repii aidan maahan, häntä pitää madon pistämän.
- 9 Joka kiviä vierittää, hän siinä itsensä loukkaa: joka puita halkaisee, hän tulee siitä vaaraan.
- 10 Kuin rauta tylsäksi tulee, ja ei pysty, niin täytyy lujemmin ruveta; niin myös on viisautta hyvä ojentamaan.
- 11 Ei lakkari parempi ole kuin kärkeä, joka lumoomata pistää.
- 12 Viisaan suun sanat ovat otolliset; vaan tyhmän huulet nielevät hänen.
- 13 Hänen puheensa alku on tyhmyys, ja sen loppu on vahingollinen hulluus.
- 14 Tyhmällä on paljo puhetta; sillä ei ihminen tiedä, mitä tapahtuva on: ja kuka tahtoo hänelle sanoa, mitä tuleva on?
- 15 Tyhmäin työt tulevat työlääksi, ettei tiedetä kaupunkiin mennä.
- 16 Voi sinuas, maakunta, jonka kuningas lapsi on, ja jonka ruhtinaat varhain syövät.
- 17 Hyvä on sinulle, maakunta, jonka kuningas ruhtinasten poika on, ja jonka ruhtinaat oikiällä ajalla syövät, vahvistukseksi ja ei hekumaksi.
- 18 Sillä laiskuuden tähden malat maahan putoavat, ja joutilain käten tähden tulee huone vuotamaan.
- 19 Nauruksi he valmistavat leipää, ja viina iloittaa eläviä: ja raha kaikki toimittaa.
- 20 Älä kiroile kuningasta sydämessäsi, ja älä kiroile rikasta makauskammiossasi; sillä linnut taivaan alla vievät sinun äänesi, ja joilla siivet ovat, ilmoittavat sinun sanasi.

11. KAPITTEL

Anna leipäs mennä veden ylitse, niin sinä sen pitkän ajan perästä löytävä olet.

- 2 Anna osa seitsemälle ja kahdeksalle; sillä et sinä tiedä, mikä kova onni maan päälle tulla taitaa.
- 3 Kuin pilvet täynnä ovat, niin ne antavat sateen maan päälle. Ja jos puu kaatuu etelään eli pohjaan: kuhunka paikkaan puu kaatuu, siinä sen oleman pitää.
- 4 Joka ilmaa katsoo, ei se kylvä; ja joka pilviä kurkistelee, ei se mitään leikkaa.
- 5 Niinkuin et sinä tiedä tuulen tietä, ja kuinka luut äidin kohdussa valmistetaan, niin et sinä myös tiedä Jumalan töitä, joka kaikki tekee.
- 6 Kylvä siemenes huomeneltain, ja älä pidä kättäs ylös ehtoona; sillä et sinä tiedä, kumpi paremmin menestyy, ja jos molemmat ovat hyvät niinkuin toinen.
- 7 Valkeus on suloinen, ja se on silmille otollinen nähdä aurinkoa.
- 8 Sillä jos joku ihminen kauvan elää, ja on kaikissa iloinen, niin hän kuitenkin ajattelee ainoastaan pahoja päiviä, että niitä niin monta on; sillä kaikki, mitä hänelle tapahtuu, on turhuus.
- 9 Niin iloitse nyt, nuorukainen, lapsuudessasi, ja anna sydämes iloinen olla nuoruudessasi: tee mitä sydämes käskee ja silmilles on kelvollinen, ja tiedä, että Jumala kaikkein näiden tähden sinun tuomion eteen asettaa;
- 10 Ja pane pois murhe sydämestäs, ja heitä pois paha lihastas; sillä lapsellisuus ja nuoruus on turha.

12. KAPITTEL

Ajattele Luojaas nuoruudessasi, ennenkuin pahat päivät tulevat, ja vuodet lähestyvät, koskas olet sanova: ei ne minulle kelpaa;

- 2 Ennenkuin aurinko ja valkeus, kuu ja tähdet pimiäksi tulevat, ja pilvet tulevat jälleen sateen jälkeen,

- 3 Silloin koska vartiat huoneessa värisevät, ja väkevät notkistavat itsensä, ja jauhajat ovat joutilaina, että he harvaksi tulleet ovat, ja näkö tulee pimiäksi akkunan lävitse;
- 4 Ja ovet katuja vastaan suljetaan, niin että myllyn ääni vaikenee, ja hän heräjä linnun ääneen, ja kaikki veisun tyttäret vaipuvat.
- 5 Niin että kukkulat pelkäävät ja vapiset tiellä; koska mandelpuut kukoistavat, ja heinäsiikat raskaaksi tulevat, himo katoa; sillä ihminen menee sinne, joissa hänen ijankaikkisesti oleman pitää, ja itkijät käyvät ympäri katuja;
- 6 Ennenkuin hopiaside katkee, ja kultalähde juoksee ulos, ja ämpäri ravistuu lähteen tykönä, ja ratas menee rikki kaivon tykönä;
- 7 Sillä multa pitää jälleen maahan tuleman, niinkuin se ollut on, ja henki pitää jälleen tuleman Jumalan tykö, joka sen antanut on.
- 8 Se on suuri turhuus, sanoo Saarnaaja, ja kaikki on turhuus.
- 9 Saarnaaja ei ollut ainoastaan viisas, mutta hän opetti myös kansalle hyvää oppia, ja ymmärsi ja tutki, ja pani kokoon monta sananlaskua.
- 10 Ja Saarnaaja etsi löytääksensä soveliaita sanoja, ja kirjoitti oikein totuuden sanat.
- 11 Viisasten sanat ovat niinkuin pistimet, ja niinkuin sisälle lyödyt naulat: opettajilta valitut, ja yhdeltä paimenelta annetut.
- 12 Vielä, minun poikani, ole näistä neuvottu; sillä ei ole loppua kirjain tekemisestä, ja ylönpalttinen lukemus vaivaa ruumiin.
- 13 Kuulkaamme siis kaiken opin päätöstä: pelkää Jumalaa, ja pidä hänen käskynsä; sillä sitä tulee kaikkein ihmisten tehdä.
- 14 THIS VERSE IS MISSING